

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

95.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 29-го Ноября — 1838 — Wilno. Wtorek. 29-go Listopada.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 20-го Ноября.

Его Величество Государь Императоръ, съ Шефомъ Кіевскаго Гусарскаго полка Генераль-Маіоромъ Герцогомъ *Лейхтенбергскимъ*, изволилъ прибыть изъ Москвы, 18 числа сего мѣсяца. (Спб. В.)

Въ прошедшее Воскресенье, 13-го Ноября, Баронесса Барантъ, супруга Чрезвычайнаго и Полномочнаго Посла Короля Французовъ, съ дочерью, дѣвицею Констанціею Барантъ, имѣла честь представляться Ея Императорскому Величеству Государынѣ Императрицѣ, и Ихъ Императорскимъ Высочествамъ Великимъ Князямъ Маріи Николаевнѣ и Ольгѣ Николаевнѣ, въ собственномъ Дворцѣ Его Императорскаго Величества. (J. de St. P.)

Письмо Москвича къ С. Петербургъ.

Государь съ нами! О сколь радостны слова сїи для насъ, Москвичей! Мы не всегда наслаждаемся счастьемъ симъ, какъ вы, Петербургскіе жители; но за то, какъ высоко умѣемъ цѣнить оное! Различныя причины заставляютъ добрыхъ нашихъ Царей прїѣзжать въ Москву: причины сїи бываютъ всегда важны, торжественны. Когда Государи у насъ коронуются, мы ликуемъ въ празднествахъ. Благословенный Александръ явился въ Москву въ горестномъ и вмѣстѣ славномъ 1812 году: тогда раздѣляли мы заботы Его о любезномъ отечествѣ; мы жертвовали собою, дѣтьми, кровью нашею, достоинствомъ: все было повергнуто къ подножію Его Престола, все тогда принадлежало не намъ, а Ему.

Провидѣніе испытало насъ холерою. Государь явился въ Москву, какъ Ангелъ утѣшитель, и бѣдствіе миновалось.

Никогда не изгладится изъ памяти нашей тотъ незабвенный годъ, въ коемъ Россія обрадована была рожденіемъ первороднаго Августѣйшаго Младенца. Москва первая приветствовала улыбку Его радостными, душевными восклицаніями; она съ гордостію и восторгомъ повторила: Наслѣдникъ родился у насъ, такъ какъ и Петръ Великій. Однимъ словомъ: всѣмъ Царское здѣсь появленіе ознаменовано было всегда событіемъ для Русскихъ сердецъ драгоцѣннымъ, и теперь мы знаемъ, что 17-го Октября Государыня Великая Княжна Марія Николаевна была помолвлена; у всѣхъ было одно пламенное желаніе видѣть нареченнаго, избраннаго Ея жениха; мы не смѣли надѣяться счастья пользоваться столь радостнымъ, лицезрѣнимъ и желаніемъ наши исполнились: Герцогъ Лейхтенбергскій въ Москвѣ! И кто Ему сопутствуетъ? Нашъ Государь! Онъ хотѣлъ дать Первопрестольной своей Столицѣ залогъ любви Своей къ ней. Едва возвратясь изъ дальняго, труднаго пути, принявъ минутное томящее отдохновеніе, Онъ Самъ является между нами, Самъ представляетъ Его нашимъ вѣроподданническимъ взорамъ, и говоритъ: „Вотъ вамъ, добрые Москвичи, Мой патый сынъ, любите Его, Онъ вапу любовь заслужить.“ Кого не трогаетъ до глубины души такое ищное, отеческое вниманіе? Всѣ сердца къ юному Принцу летятъ, всѣ Русскіе причисляютъ

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 20-go Listopada

НАЙЯСНѢЙШЫЙ ПАНЪ ЦЕСАРЪ ЕГО МОЩЬ, зъ Сіефемъ Кіювскаго полку Гусаровъ, Јенерал-Мажоремъ, Хієциемъ *Leuchtenbergkim*, рачыі прыбыдзъ зъ Москвы, дня 18 тараінейскаго мієсіаца. (G.S.P.)

Въ прешлѣ Недзель, 13-го Listopada, Baronowa Barante, małżonka Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Posła Króla Francuzów, z córką, Panną Konstanoyą Barante, miała zaszczyt przedstawiać się NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ JEJ MOŚCI, i Ich CESARSKIM WYSOKOŚCIOM WIELKIM XIEŻNICZKOM MARYI NIKOLAJEWNIE i OLDZE NIKOLAJEWNIE, we własnym Pałacu JEJ CESARSKIEJ MOŚCI. (J. de St. P.)

List z Moskwy do St. Petersburga.

MONARCHA z nami! O jak te wyrazy pełne są radości dla nas, mieszkańców Moskwy! My nie zawsze cieszymy się tem szczęściem, jak wy, mieszkańcy Petersburga; ale za to, jak wysoko umiemy je cenić! Dla rozmaitych przyczyn do Moskwy: przyczyny te zawsze są ważne, uroczyste. Kiedy MONARCHOWIE u nas się koronują, weseliny się na obchodach. ALEXANDER Błogosławiony przybył do Moskwy w smutnym i sławnym roku 1812. Wówczas podzieliłszy Jego troskliwość o ulubioną ojczyznę: nieśliśmy na ofiarę siebie samych, dzieci, krew naszą, majątki: wszystko było złożone u podnóżka Jego Tronu, wszystko wtenczas należało nie do nas, ale do Niego.

Opatrzność doświadczyła nas cholera. MONARCHA przybył do Moskwy, jak Anioł pocieszyciel, i nieszczęście przemięło.

Nigdy nie wyjdzie z naszej pamięci ten rok wielkopomny, w którym Rossya została uradowana narodziem pierwotnego Najjaśniejszego Dziecięcia. Moskwa pierwsza pozdrowiła Jego uśmiech radości okrzykami, ona z dumą i uniesieniem powtarzała: Następca narodził się u nas, tak jak i PIOTR WIELKI. Słowem: każde zjawienie się tu MONARCHY było zawsze oznamionowane drogim dla serc Ruskich wypadkiem, i teraz wiemy, że 17-go Października PANI WIELKA XIEŻNICZKA MARYA NIKOLAJEWA została zaręczona; wszyscy patali jedną żądzą widzenia narzeczonego, wybranego Jej oblubieńca; nie śmieliśmy pooblebiać sobie nadzieję, ażebyśmy dostąpili szczęścia tak radośnego oglądania oblubca, życzenia jednak nasze spełniły się: Xiaże Leuchtenbergski jest w Moskwie! A ktoż mu towarzyszy? Nasz MONARCHA! On chciał dać pierwszej swej Stolicy ręką miłą Swej ku niej miłości. Zaledwo powrócił z dalekiej, z wielkimi trudami podróży, chwilę tylko odpocząwszy, Sam zjawia się pomiędzy nami, Sam ukazuje Go oczom wiernych poddanych i mówi: „Oto, dobrzy Moskwianie, piąty Mój Syn, kochajcie Go, On na waszą miłość zasłuży.“ Kogoż do głębi serca nie poruszy tak czuła, ojcowska dobroć? Wszystkich serca leżą ku młodemu Xiażęciu, wszyscy Ruscy już Go radośnie policzają w poczet błogosławionego domu Romanowych. Jakże nam, Moskwiantom, nie

Его уже радостно къ благословенному семейству Романовыхъ. И какъ намъ, Москвитянамъ, не любить того, коему обязаны мы будемъ отрадою сохранить въ Россіи всѣмъ намъ драгоцѣнную Великую Княжну? Развѣ мы всѣ не знаемъ, сколь пламенно любить Она и Отечество Свое и Августѣйшихъ Своихъ Родителей? Въ словахъ сихъ заключается залогъ благоденствія сего союза, пріуготовляемаго попечительностію нѣжнѣйшаго Отца.

Надобно быть въ Москвѣ, чтобы понять общій единодушный восторгъ всѣхъ ея жителей. Мы радуемся и гордимся, ибо мы понимаемъ, что Государь, прибывъ сюда Самъ съ избраннымъ женихомъ, хотѣлъ, такъ сказать, усвоить Его Россіи. О! какъ Онъ молодъ, прекрасенъ, строенъ и привѣтливъ! Всѣ взоры обращались на Него, когда Онъ шелъ возлѣ Государя изъ Дворца въ Успенскій Соборъ; Онъ видѣлъ, кѣмъ охраняется Русскій Царь, видѣлъ, какъ народъ толпился около Него, какими радостными сопровождать Его восклицаніями, видѣлъ общую, непритворную любовь, вѣрно былъ оною тронутъ и нѣжно возлюбилъ новое Свое Отечество, какъ оно возлюбило Его. Чествованіе Имъ Креста Господня, къ коему, Онъ приложился вслѣдъ за Помазанникомъ, безъ сомнѣнія привлекло свыше благословеніе Господне. Таковы плоды нынѣшняго появленія Государя нашего въ первопрестольномъ Его градѣ; возвышенное Его сердце щедро наградилося за оказанную намъ милость.

Второй разъ имѣли мы счастье видѣть Государя вечеромъ въ театрѣ. Его Величества не было еще въ Москвѣ, а всѣ ложи и мѣста были уже взяты заранѣе. Театръ не могъ бы вмѣстить одного лишняго человека. Ложи были наполнены особами высшаго общества, а первые ряды креселъ были заняты Генералами, Сенаторами и главнѣйшими здѣшними сановниками. Въ половинѣ осьмаго часа, началось представленіе оперы *Аскольдова Могила*. Государь вошелъ въ ложу Свою въ половинѣ перваго акта. Какъ описать чувства наши при появленіи Высочайшаго лица и сопровождавшаго Его прекраснаго юноши? Всѣ встали, и представленіе было прервано раздавшимися повсюду громогласными ура! Государь поклонился, и ура! пакы повторились. Въ ту минуту пѣли хоры на сценѣ; они были прерваны всеобщими кликами: „*Боже, Царя Храни!*“ Оркестръ заигралъ любимый народный гимнъ; всѣ зрители съ умиленіемъ слушали, обращая взоры свои, на Императорскую ложу, и когда вторично пропѣть былъ народный гимнъ, то Его Императорское Величество изволилъ опять встать, и принять съ видимымъ удовольствіемъ изъясненіе преданности къ Нему Московскихъ жителей.

Вечеръ сей не изгладится никогда изъ памяти нашей. Онъ соответствовалъ совершенно тому, что происходило поутру во дворцѣ, на площади и въ соборѣ. Тотъ же былъ Государь, тѣ же подданные! (А. В.)

Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Св. Владимира третьей степени: заслуженный Профессоръ Виленской Медико-Хирургической Академіи, Докторъ Медицины и Хирургіи *Мяновскій*; Членъ Бенефициальной Коммиссіи, Офиціаль Виленской Римско-Католической Епархіи, наименованный Епископомъ *Іоаннъ Цивинскій*;— Ордена Св. Анны, второй степени, Императорскою Короною украшеннаго: Казначей Временной Коммиссіи о бенефициальныхъ имѣніяхъ Виленской Римско-Католической Духовной Академіи, седьмаго класса *Родзевичъ*; Евангелическо-Реформатскій Генераль Суперъ-Интендентъ и бывшій Вице-Президентъ Виленской Реформатской Коллегіи *Анашевскій*.

(Р. Инс.)

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гр. Министровъ, согласно представленію его Г. Министра Юстиціи, въ 1-й день сего Ноября Высочайше повелѣть соизволилъ: Прокурора Радзивилловской Коммиссіи, Титулярнаго Советника *Селезнева* произвестъ, за выслугу лѣтъ, въ Коллежскіе Ассесоры, съ слѣдующимъ по закону старшинствомъ.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 29-й день минувшаго Октября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Св. Анны: въ награду отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ ими при усмирении, въ 1837 году, мятежниковъ въ Кубанской провинціи,— третьей степени, съ бантомъ: Донскаго Казачьяго Н. 22-го полка *Есаулъ Студеникинъ*, и Полтавскаго пѣхотнаго полка Штабсъ-Капитанъ *Кременецкій*;— четвертой сте-

кочахъ того, которому будемъ винны радость захождения въ Россію всѣмъ намъ дорогою *Великой Христіанки*? Азали не знаемъ wszyscy, jak gorąco Ona kocha i Swoją Ojczyznę i Najjaśniejszych Swych Rodziców? W tych słowach zawiera się rękojmią szczęśliwości tego związku, przygotowywanego pieczołowitością najczulszego Ojca.

Trzeba być w Moskwie, ażeby pojąć powszechne, jednomyślne uniesienie wszystkich jej mieszkańców. To nas napełnia radością i dumą, pojmujemy bowiem, że MONARCHA, przybywszy tu Sam z wybranym oblubieńcem, chciał, że tak powiemy, przyswoić Go Rosyi. O! jak On młody, śliczny, przystojny i uprzejmy! Wszystkich oczy zwracały się na Niego, wtenczas, kiedy siedł obok MONARCHY z Pałacu do Soboru Wniebowzięcia; widział On, kim się ochrania MONARCHA Rosyjski, widział, jak się lud tłumnie około NIEGO gromadził, jak radościami przeprowadzał Go okrzykami, widział powszechną, nie udaną miłość, ona go zapewne poruszyła i czule pokochała nową Swą Ojczyznę, tak, jak ona Go polubiła. Oddana przezeń część Krzyżowi Pańskiemu, który ucałował tuż po Pomazaniu, zjednała bez wątpienia błogosławieństwo Najwyższego. Takie są owoce ukazania się naszego MONARCHY w pierwszym Jego stolicy grodzie; wzniósł Jego serce hojnie zostało nagrodzone za okazaną nam łaskę.

Drugi raz mieliśmy szczęście widzieć MONARCHĘ wieczorem w teatrze. Nie było jeszcze w Moskwie Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości, a wszystkie łóża i miejsca były już wcześniej zajęte. Teatr nie mógłby pomieścić ani jednej więcej osoby. Łóża były napełnione osobami wyższej publiczności, a pierwsze rzędy krzesel zajmowali Jenerałowie, Senatorowie i przedniejsi tu urzędnicy. O godzinie pół do ósmej, zaczęło się wystawienie opery *Grób Askalda*. CESARZ Jego Mość wszedł do swej łóży w połowie aktu pierwszego. Jakże opisać uczucia nasze za ukazaniem się Najwyższej Osoby i towarzyszącego Mu prześlicznego młodziana? Wszyscy powstali, a przedstawienie zostało przerwane rozlegającymi się zewsząd grzmioćmi okrzykami ура! Cesarz Jego Mość uklonił się, ура! znowu powtórzono. W tej chwili chór śpiewał na scenie; przerwane powszechnymi okrzykami: „*Boże, Króla zachowaj!*“ Orkiestra zagrała ulubiony hymn narodowy; wszyscy spektatorowie z rozrzwienieniem słuchali, zwracając oczy na łóż Cesarzką i kiedy powtórnie przepiewano hymn narodowy, Jego Cesarzowska Mość raczył znowu powstać, i z widocznym zadowoleniem przyjąć wynurzenie poświęcenia się ku Niemu mieszkańców Moskwy.

Wieczór ten nie zagadzi się nigdy w pamięci naszej. Był on zupełnie odpowiedni temu, co się zrana odbywało w Pałacu, na placu i w Soborze. Tenże był MONARCHA, ciż poddani. A. W. (P. P.)

Przez Najwyższe Imienne Ukazy do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, Najłaskawiej mianowani Kawalerami: Orderu Sw. Włodzimierza trzeciego stopnia: Radzca Stanu; wysłużony Professor Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii, Doktor Medycyny i Chirurgii *Mianowski*; Członek Beneficyjalnej Kommissji Officyał Wileńskiej Rzymsko-Katolickiej Dyecezyi, Nominat-Biskup Jan *Cywiński*;— Orderu Sw. Anny 2-go stopnia Cesarzką Koroną ozdobionego: Kassyer Czasowej Kommissji majątkow Beneficyjalnych Wileńskiej Rzymsko-Katolickiej Duchownej Akademii, siódmej klasy *Rodziewicz*; Ewangelicko-Reformowany Super-Intendent Jeneralny i były Vice-Prezydent Wileńskiego Reformowanego Kollegium *Anaszewski*. (R. In.)

— Cesarz Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, zgodnie z przedstawieniem P. Ministra Sprawiedliwości, w dniu 1-m teraźniejszego Listopada, Najwyżej rozkazać raczył: Prokurora Radziwiłłowskiej Kommissji, Radzcę Honorowego *Selezniewa* podnieść, za wyługę lat, na Assesora Kollegialnego, z należytym podług ustawy starszeństwem. (G. S. P.)

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, 29-go zeszłego Października, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderu Sw. Anny; w nagrodę odznaczającego się mężstwa i waleczności, okazanych przez nich przy uśmierzeniu, w roku 1837, buntowników w prowincyi Kubańskiej,— trzeciego stopnia z kokardą: Essaul 22-go Dońskiego półku Kozackiego *Studenikin* i Sztab-Kapitan Połtawskiego półku pieszego *Kremienicki*;— czwartego

нени, съ надписью: за храбрость: Грузинскаго Линейнаго N. 9-го батальона: Подпоручикъ *Николаевъ* и Прапорщикъ *Дмитревской* и *Русановъ*.

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣе пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава: минувшаго Октября въ 28-й день, въ воздаяніе отличныхъ трудовъ, Министромъ Народнаго Просвѣщенія засвидѣтельствованныхъ и Комитетомъ Министровъ одобренныхъ—*четвертой степени*, состоявшій при бывшемъ Строительномъ при Московскомъ Университетѣ Комитетѣ, Чиновникъ 9-го класса *Дерюгинъ*; въ 29-й день, въ воздаяніе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ при усмирении, въ 1837 году, мятежниковъ въ Кубанской провинціи,—*четвертой степени*, Грузинскаго Линейнаго N. 9-го батальона Поручикъ *Шульженко*. (Рус. Ин.)

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 2 Ноября, Директоръ Войскаго Училища Сибирскаго Линейнаго Казачьяго войска, состоящій по Кавалеріи Полковникъ *Черкасовъ 1-й*, увольняется отъ службы, за болѣзнію, Генераль-Маіоромъ, съ мундиромъ и пенсіономъ полнаго оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6 Декабря 1827 года.—Умершій, Комедантъ Эриванской крѣпости, Полковникъ *Николаевъ 2-й*, исключается изъ списковъ. (Спб. В.)

— Государственный Совѣтъ въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе его Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, о помѣщичьихъ крестьянахъ Западныхъ Губерній, отправляющихся для работъ въ Данцигъ и признавая въ полной мѣрѣ необходимость положить преграду злоупотребленіямъ, замѣченнымъ въ сихъ Губерніяхъ, по отдачѣ помѣщичьихъ крестьянъ для сплава судовъ къ заграничнымъ портамъ, — мнѣіемъ положило: по Высочайшемъ утвержденіи правилъ, на сей предметъ составленныхъ, предоставить ему Г. Министру привести ихъ въ исполненіе по всемъ Западнымъ Губерніямъ, не исключая и двухъ Бѣлорусскихъ, тѣмъ же порядкомъ, которымъ въ 1835 году предписано было въ руководство положеніе о наймѣ крестьянъ Бѣлорусскихъ во внутреннія работы.

Сии правила и мнѣіе Государственнаго Совѣта въ 12 день сего Октября удостоены Высочайшаго утвержденія. (Опб. 18 Октября 1838 года.)

На списокъ написано: Высочайше утверждены въ Царскомъ Селѣ 12 Октября 1838 года. Секретарь Баронъ *М. Корфъ*.

Правила, на основаніи коихъ помѣщичьи крестьяне Западныхъ Губерній, могутъ быть отдаваемы, по найму для сплава товаровъ въ Данцигъ Кенигсбергъ и Торнъ.

Въ Западныхъ Губерніяхъ, гдѣ издавна существуетъ обычай отдавать помѣщичьихъ крестьянъ въ наемъ по контрактамъ для сплава въ заграничные порты, наемъ сей отнынѣ имѣетъ быть производимъ на слѣдующихъ основаніяхъ,

1) Помѣщики могутъ отдавать крестьянъ своихъ въ наемъ по контракту не болѣе половины работниковъ мужскаго пола изъ каждаго семейства, съ тѣмъ, чтобы по крайней мѣрѣ таковая же половина, оставалась въ семействѣ на мѣстѣ жительства.

2) При назначеніи крестьянъ для найма на суда, наблюдать:

а) Чтобы ни одно семейство не оставалось безъ работника, а много-семейныя безъ половины работниковъ.

б) Чтобы назначаемые были не моложе 20 и не старше 48 лѣтъ.

в) Чтобы они были въ здоровомъ состояніи и не увѣчны.

г) Чтобы подрядчики были не изъ Евреевъ.

3) При отдачѣ крестьянъ въ наемъ по контрактамъ, помѣщикъ обязывается:

а) Внести за нихъ самихъ и ихъ семейства казенныя подати, сколько слѣдуетъ за текущій годъ.

б) Взять для нихъ установленные паспорта изъ Уѣзнаго Казначейства.

в) Назначить при нихъ Старосту, или особаго прикащика. Если суда, на которыхъ они назначены, пойдутъ въ путь не въ одинъ день, то на каждомъ транспортѣ долженъ быть особый Староста или прикащикъ.

г) Вручить Старостѣ или прикащику списокъ съ показаніемъ въ немъ, имени каждаго крестьянина и занимаемой имъ на суднѣ должности.

д) Наблюдать, чтобы они были снабжены личною крестьянскою одеждою и обувью.

е) Обеспечить ихъ продовольствіемъ во время пути, на мѣстѣ доставки въ томъ портѣ, въ который

того stopnia, z napisem: за валецность: Грузинскаго N. 9-го батальона линейнаго: Подпоручникъ *Николаевъ* и Чоразовіе *Дмитревскі* і *Русановъ*.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kapituły Rosyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderów, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Cesarzkiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława: 28-go zeszłego Października, w nagrodę odznaczających się prac, przez Ministra Narodowego Oświecenia zaświadczonych i przez Komitet Ministrów uznanych, — *czwartego stopnia*, znajdujący się przy byłym Budowniczym Komitecie przy Uniwersytecie Moskiewskim, Urzędnik 9-ej klasy *Deriugin*; 29-go, w nagrodę odznaczającego się mężstwem i walecznością, okazanych przy usмирzeniu, w roku 1837, buntowników w prowincyi Kubańskiej,—*czwartego stopnia*, Porucznik Gruzjijskiego N. 9-go batalionu Linijnego *Szulzenko*. (R. I.)

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 2-go Listopada, Dyrektor Wojskowej szkoły Sybirskiego Linijnego Wojska Kozackiego, liczący się w Kawalerii Półkownik *Czerkasow 1-szy*, uwolniony ze służby, z przyczyny choroby, w randze Jenerał-Majora, z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia, podług Ustawy 6-go Grudnia 1827 roku. — Zmarły Komendant twierdzy Erywańskiej, Półkownik *Nikolajew 2-gi*, wykreślony z listy rang. (G.S.P.)

— Rada Państwa na Departamencie Praw i na Pow szechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Państwa Ministra Spraw Wewnętrznych, o poddanych obywatelskich Gubernij Zachodnich, udających się na roboty do Gdańska i w zupełności uznając konieczność położenia końca nadużyciom, w tych guberniach dostrzeżonym, względnie dawania włościan obywatelskich dla spławiania statków do portów zagranicznych, — przez opinią postanowiła: po najwyższém utwierdzeniu prawideł, na ten przedmiot ułożonych, polecić Panu Ministrowi Spraw Wewnętrznych przeprowadzić je do skutku we wszystkich Guberniach Zachodnich, nie wyłączając i dwóch Białoruskich, tymże porządkiem, jakim w roku 1835 podane było za przewodnictwem postanowienie o najmowaniu włościan Białoruskich do robot wewnętrznych.

Te prawidła i Opinia Rady Państwa, Najwyżej zostały utwierdzone dnia 12-go teraźniejszego Października. (Op. przez R. S. 18 Paździer. 1838 r.)

Na autentyku napisano: Najwyżej utwierdzone w Carskim Siele 12-go Października 1838 roku. Sekretarz Stanu Baron *M. Korf*.

Prawidła, na ośnowie których włościanie obywatelscy Gubernij Zachodnich, mogą być dawani w najem, dla spławu towarów do Gdańska, Królewca i Torunia.

W Guberniach Zachodnich, gdzie oddawna istnieje zwyczaj dawania włościan obywatelskich w najem za kontraktami dla spławu do portów zagranicznych, najęcie to ma się odtąd czynić na zasadach następujących:

1. Obywatele mogą dawać włościan swoich w najem za kontraktem nie więcej nad połowę robotników płci męskiej z każdego domu, z warunkiem, ażeby przynajmniej takąż połowa, zostawała w domu na miejscu zamieszkania.

2. Przy naznaczeniu włościan w najem na statki przestrzegać:

a) Ażeby żaden dom nie zostawał bez robotnika, a siemieniste bez połowy robotników.

b) Ażeby naznaczeni byli nie młodsi od lat 20 i nie starsi nad lat 48.

c) Ażeby byli zdrowi i nie kalecy.

d) Ażeby podradczykami nie byli Żydzi.

3. Przy oddaniu włościan w najem za kontraktami, obywatel jest obowiązany:

a) Wnieść za nich samych i ich rodziny skarbowe podatki, ile wypada za rok bieżący.

b) Wziąć dla nich ustanowione pasporta z Podskarbstwa Powiatowego.

c) Naznaczyć przy nich Starostę, albo osobnego przykaszczyka. Jeżeli statki, do których są naznaczeni, wyjdą w drogę nie w jednym dniu, tedy przy każdym transporcie powinien być osobny Starosta lub przykaszczyk.

d) Wręczyć Staroście lub przykaszczykowi spis z wyrażeniem w nim, imienia każdego włościanina i zajmowanego przezeń na statku obowiązku.

e) Dopilnować, ażeby byli opatrzeni w stosowną włościańską odzież i obuwie.

f) Zapewnić im żywność w czasie drogi, na miejscu dostawy w tym porcie, do którego statki są przeznaczone.

czono, i idąc na powrót do domów.

ж) Условиться съ подрядчикомъ о родѣ работы
каждаго на суднѣ.

3) Назначить имъ награду или денежную дачу.

и) Заключить на все то в установленном законом порядке контракт.

4) Назначенный при крестьянах Староста или прикащикъ наблюдаетъ, чтобы они во время пути никуда не отлучались; на судахъ и на мѣстѣ доставки работали, согласно заключенному контракту, не нуждались въ продовольствіи и одеждѣ; получали исправно опредѣленные имъ въ награду деньги, (въ ст. 9 ниже означенныя) и не терпѣли ни отъ кого притѣсненій и обидъ. Въ случаѣ же неповиновеній, или безпорядковъ со стороны крестьянъ и невозможныхъ имъ обидъ, онъ обязанъ обращаться съ жалобами внутри Россіи къ мѣстному Начальству, а за границу къ Россійскому Консулу въ томъ портѣ, куда судно назначено.

5) Одежда и обувь крестьян, занимающихся в работу по контракту, должны быть приличныя по времени года. Помещикъ долженъ принять мѣры и наблюсти, дабы они не терпѣли въ ней нужды, ни при слѣдованіи на суда, ни во время сплава и при возвращеніи въ свои жилища.

6) Для продовольствія крестьянъ подается на
каждаго въ день не менѣе трехъ фунтовъ хорошо вы-
печеннаго ржанаго хлѣба, съ достаточнымъ количе-
ствомъ соли, и два раза въ день похлебка, состоящая
изъ жидкой каши или щей съ саломъ, или постнымъ
масломъ; въ воскресные же и праздничныя дни мя-
сная или рыбная порція по одному фунту на чело-
вѣка.

7) Если мѣсто, гдѣ находятся суда, слѣдующія въ путь, отдалено отъ мѣста жительства крестьянъ то для слѣдованія туда имъ назначается достаточное время, полагая не болѣе 25 верстъ въ день, съ отдыхомъ чрезъ каждые четыре дня, въ пятый, а по прибытіи на мѣсто дается одинъ или два дня для отдыха, суда по разстоянію. Тотъ же расчетъ времени ихъ слѣдованія соблюдается на обратномъ ихъ пути отъ мѣста доставки въ свои дома.

8) Изъ денегъ, условленныхъ за каждого крестьянина, отдѣляется въ его пользу ежемесячно отъ 2-хъ до 3-хъ рублей, смотря по должности каждого на судахъ.

Платежъ денегъ, слѣдующихъ помѣщику, за-
сѣтъ отъ условія его съ подрядчикомъ; выдача же
денегъ слѣдующихъ крестьянамъ, должна произво-
диться ежемѣсячно прямо отъ подрядчика самимъ кре-
стьянамъ, при Старостѣ или прикащикѣ, безъ малѣй-
шаго удержанія.

9) Въ контрактъ, заключаемомъ съ подрядчикомъ на отдачу крестьянъ по найму для сплава судовъ, должны быть непременно означены: а) родъ работы каждаго на судиѣ; б) мѣсто, куда назначено судно; в) какая пища должна производиться рабочимъ, и кто принимаетъ на себя доставленіе оной; г.) кто обязывается снабжать рабочихъ одеждою и обувью, въ случаѣ недостатка оной; д.) кто долженъ призывать ихъ въ болѣзни, и е) по сколько выдавать ежемѣсячно рабочимъ денегъ въ собственную ихъ пользу. Безъ означенія въ контрактъ всего вышеупомянутаго, оный не можетъ быть заключенъ.

10) Заключенные на семь оснований контракты представляются для засвидѣтельствованія въ мѣстный Уѣздный Судъ. При контрактѣ должна быть представлена подписка помѣщика, въ томъ, что онъ на все время отлучки отъ мѣста жительства отпускаемыхъ по найму въ работу крестьянъ, принявъ закономъ предписанныя мѣры, посредствомъ подрядчика, или назначеннаго при крестьянахъ старосты или прикащика, доставлять имъ надлежащее продовольствіе, одежду и обувь, и что въ случаѣ неисполненія сего, обязуется отвѣтствовать по закону. Безъ такой подписки контрактъ не можетъ быть принятъ къ засвидѣтельствованію.

11) Управляющие имѣніями или повѣренные могутъ на сѣмъ основаніи отдавать крестьянъ, по найму, для сплава судовъ, тогда только, когда они именно уполномочены на то особыми довѣренностями отъ помѣщиковъ. Но въ такомъ случаѣ означенная выше сего ответственность остается на помѣщикѣ.

12) Въ случаѣ, когда крестьяне будутъ уклоняться отъ работы или производить оную небрежно, подрядчикъ обязанъ объявить о томъ назначенному при нихъ старостѣ или прикащику, и если оны не привудятъ ихъ къ прилежнѣйшей работѣ, то жаловаться мѣстному Начальству или Консулу. Но подрядчику строжайше запрещается наказывать ихъ самому, или прекращать имъ продовольствіе.

или прекращать имъ продовольствіе.

13) Если во время слѣдованія крестьянъ на су-

g) Umówić się z podradczykiem o rodzaju roboty
każdego nastatku.

i) Na to wszystko zawrzeć kontrakt w formie prawem przepisanej.

4. Naznaczony przy włościanach Starosta lub przykaszczyk pilnuje, ażeby oni w czasie drogi nigdzie się nie odłączali; na statku i na miejscu dostawy pracowali, podług zawartego kontraktu; nie doświadczali niedostatków w żywności i odzieży; regularnie otrzymywali wyznaczone im w nagrodę pieniądze, (w 9-m artykule niżej tu oznaczone) i od nikogo nie doznawali ucisku i krzywdy. W zdarzeniu zaś nieposłuszeństwa, albo nieporządków ze strony włościan i krzywd im zrządzanych, obowiązany jest starosta udawać się z zażaleniem wewnątrz Rossyi do Zwierzchności miejscowej, a za granicą do Konsula Rosyjskiego w tym porcie, dokąd statek przeznaczony.

5) Odzież i obówie włościan, zajmujących się na roboty za kontraktem, powinny być stosowne do pory roku. Obywatel powinien przedsięwziąć środki i dopilnować, ażeby nie cierpieli w niej niedostatku, ani idąc na statki, ani w czasie spławu i w powrocie do swych mieszkań.

6. Na żywność właścicielowi przeznacza się na każdego na dzień nie mniej nad trzy funty dobrze wypieczonego chleba żytniego, z dostateczną ilością soli, i dwa razy na dzień potrawy, składającej się z kaszy rzadkiej lub warzywa ze sioniną, albo z olejem; a w dni niedzielne i świąteczne porcja mięsa lub ryby po jednym funcie na osobę.

7. Jeżeli miejsce, gdzie się znajdują statki, w drogę idące, oddalone jest od miejsca zamieszkania właścicieli, tedy dla iście tam naznacza się im czas dostateczny, kładąc nie więcej nad 25 wiorst na dzień, z całodziennym odpoczynkiem co 4 dni, w piątym, a po przybyciu na miejsce daje się jeden lub dwa dni, dla wypoczynienia, miarkując po odległości. Tenże podział czasu iście ich zachowuje się w czasie ich powrotu z miejsca dostawy do swych domów.

8) Z pieniędzy, za każdego włościanina umówionych, oddziela się dla niego co miesiąc od 2-ch do 3-ch rubli, stosownie do obowiązku każdego na statkach.

Płacenie pieniędzy, obywatelowi należących, za-
leży od jego umowy z podradczykiem; wydanie zaś pie-
niędzy, włościanom należących, powinno się nskute-
czniać co miesiąc prosto od podradczyka samym wło-
ścianom, w obecności Starosty lub przykaszczyka,
bez najmniejszego zatrzymania.

9. W kontrakcie, zawieranym z podradczyskiem na oddanie włóścian w najem dla spławu statków, powinny być konieczne opisane: a) rodzaj roboty każdego na statku; b) miejsce, dokąd statek jest przeznaczony; c) jaki ma być pokarm robotnikom dawany, i kto przyjmuje na siebie dostarczenie żywności; d) kto obowiązuje się opatrzyć robotników odzieżą i obuwie, w razie ich niedostatku; e) kto powinien opatrzyć ich w chorobę; f) po ile wydawać co miesiąc robotnikom pieniędzy na własny ich użytek. Bez opisanego w kontrakcie wszystkiego tego, co wyżej wyrażono, nie może być kontrakt zawartym.

może być kontrakt zawartym.

10. Zawarte na tej podstawie kontrakta, przedstawiają się na zaświadczenie do miejscowego Sądu Powiatowego. Przy kontrakcie powinien być załączony rewers obywatela, na to, iż on na cały czas odłączenia od miejsca zamieszkania uwolnionych w najem do robot włościan, przedsięwziął prawem przepisane środki, za pośrednictwem podradczyka, albo naznaczonego przy włościanach starosty lub przykaszezyka, dostarczać im należyty żywność, odzież i obówie, i że w razie niewypełnienia tego, obowiązuje się odpowiadać podług prawa. Bez takiego rewersu kontrakt nie może być przyjęty do zaświadczenia.

11. Zarządzający majątkami lub plenipotenci mogą na tej podstawie dawać włościan w najem, dla spławu statków, wteczas tylko, kiedy będą mianowicie upoważnieni na to przez osobne plenipotencye od obywateli. Ale w takim razie wyrażona wyżej odpowiedzialność pozostaje na obywatelu.

12. W razie, jeżeli włościanie będą unikali robot albo wykonywać ją niedbale, podradczyk obowiązany jest objawić o tém naznaczonemu przy nich Staroście lub przykaszczykowi, a jeżeli ten nie przymusi ich do roboty pilniejszej, tedy skarżyć się Zwierzchności miejscowej lub Konsulowi. Ale najsurowiej zabrania się podradczykowi karać ich samemu, albo przerywać dawanie im żywności.

13. Jeżeli w czasie iścia włością na statki, albo

да, или во время сплава судовъ внутри Россіи, или при возвратѣ крестьянъ изъ — за границы принесены будутъ, гдѣ либо, Градской или Земской Полиціи жалобы, что крестьяне не получаютъ условленнаго продовольствія, или не имѣютъ надлежащей одежды, то Полиція побуждаетъ назначеннаго при крестьянахъ старосту или прикащика немедленно удовлетворить крестьянъ, и въ то же время доноситъ своему Начальству, которое сообщаетъ о томъ мѣстному Губернскому Начальству того помѣщика, коему принадлежатъ крестьяне, для поступленія съ нимъ согласно данной подписки.

14) По приходѣ судовъ въ назначенный портъ, не далѣе какъ на другой день, прикащикъ или староста, при рабочихъ находящійся, а равно шкиперъ судна предъявляютъ Консульству списокъ людей, прибывшихъ на судно или въ транспортъ.

15) Консулъ лично удостоверяется по сему списку въ числѣ людей и спрашиваетъ ихъ: всели ли они удовлетворены по сему положенію? Въ случаѣ справедливыхъ жалобъ, онъ побуждаетъ подрядчика немедленно ихъ удовлетворить.

16) Въ портъ, куда прибудетъ по назначенію своему судно, крестьяне ни въ какомъ случаѣ не могутъ быть удерживаемы далѣе двухъ недѣль.

17) При обратномъ отправленіи Консулъ вновь удостоверяется личнымъ разпросомъ: получили ли они все, что имъ слѣдовало, какъ во время пребыванія въ портъ, такъ и на возвратный путь? за тѣмъ возвращаетъ прикащику или старостѣ списокъ, при которомъ они прибыли, и обязываетъ его во время пути имѣть надзоръ, чтобы крестьяне шли въ партіи, не разлучаясь, и не дѣлали по дорогѣ никакихъ безпорядковъ.

18) Въ случаѣ неисполненія со стороны подрядчика какого либо изъ предписанныхъ выше въ статьяхъ 15, 16 и 17 правилъ относительно продовольствія, Консулъ можетъ выдать имъ на счетъ его деньги, въ количествѣ, установленномъ Св. Зак. Устава для Россійскихъ Консуловъ въ Европѣ и Америкѣ (Т. XI), въ ст. 1560. О каждомъ случаѣ небреженія подрядчика въ обязанностяхъ его относительно крестьянъ, онъ уведомляетъ мѣстное Начальство той Губерніи, откуда они наняты.

19) Заключенный контрактъ съ подрядчикомъ не можетъ сей послѣдній предавать другому; ибо помѣщикъ можетъ вѣрить крестьянъ своимъ только лицу, ему извѣстному.

Подписалъ: За Предсѣдателя Государственнаго Совета *Графъ Литта*.

Свѣрилъ: въ Должности Государственнаго Секретаря. Статсъ-Секретарь *М. Корфъ*.

— По Указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, Его Императорское Величество, по представленію его Министра и положенію Комитета Г. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ въ 11 день истекшаго Октября: дозволить Евреямъ, имѣющимъ дипломы отъ нашихъ Академій и Университетовъ на званіе Лекарей и Докторовъ медицины, поступать въ Государственную службу по Медицинской части во всѣхъ Новороссійскихъ Губерніяхъ и Бессарабской Области, гдѣ только дозволено имъ имѣть постоянное жительство, на правахъ, изображенныхъ въ положеніи о Евреяхъ, Высочайше утвержденномъ 13-го Апрѣля 1835 года. (По 1-му Департаменту. (Опубл. 9-го Ноября 1838 г.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ представленіе Г. Министра Финансовъ о приѣмѣ въ залогъ по откупамъ билетовъ Банковыхъ установленій по довѣренностямъ вкладчиковъ. Приказали: Согласно отзыву Г. Статсъ-Секретаря Вилламова, приѣмъ въ залогъ билетовъ Сохранныхъ Казенъ по однимъ довѣренностямъ вкладчиковъ, безъ бланковыхъ, или передаточныхъ надписей, допустить, съ тѣмъ однако же, если въ сихъ довѣренностяхъ, сверхъ полномочія представляема въ залогъ билеты (означаемыя по №, сроку и суммѣ) будутъ заключены положительно согласіе на выдачу по симъ билетамъ капитала и процентовъ въ случаѣ неисправности поставщиковъ, или откупщиковъ въ принятой ими обязанности и чтобы въ такомъ случаѣ, при требованіи по билету денегъ, была присылаема въ Опекунскій Советъ подлинная, на изясненномъ основаніи составленная, довѣренность вкладчика. (Опубл. 5 Ноября 1838 года.)

Двора Его Императорскаго Величества Оберъ-Гофмейстеръ и Кавалеръ разныхъ Россійскихъ и иностранныхъ орденовъ, Кирило Александровичъ *Нарышкинъ*, скончался 26-го Октября, на южномъ берегу Крыма, послѣ кратковременной болѣзни. (О.В.)

въ часѣ сплыву статковъ вewnątrz Россіи, lub przy powracaniu włościan z za granicy zanesione będą, gdziekolwiek, do Miejskiej lub Ziemskiej Policji, skargi, że włościanie nie otrzymują umówionej żywności, albo nie mają należytego odzienia, tedy Policja zmusza naznaczonego przy włościanach starostę lub przykaszczyka, ażeby niezwłocznie zaspokoić włościan, i w tymże czasie donosi swojej Zwierzchności, która udziela o tém miejscowej Gubernialnej Zwierzchności tego obywatela, do którego należą włościanie, dla postąpienia z nim podług danego rewersu.

14. Po przybyciu statków do portu przeznaczonego, nie dalej, jak nazajutrz, przykaszczyk lub starosta, przy robotnikach znajdujący się, również szypier statku podają Konsulatowi spis ludzi, przybyłych na statku lub w transporcie.

15. Konsul osobiście przekonywa się, podług tego spisu, o liczbie osób i zapytuje ich: czy we wszystkiem byli zaspokojeni podług tej ustawy? W razie słusznych zażaleń, zmusza podradczyka niezwłocznie do ich zaspokojenia.

16. W porcie, do którego przybędą przeznaczone t-m statki, włościanie w żadnym razie nie mogą być zatrzymani dłużej nad dwa tygodnie.

17. Przy odchodzeniu na powrót Konsul znowu przekonywa się zapytując osobiście: czy wszystko otrzymali, co im należało, tak w czasie pobytu w porcie, jako i na podróż powrotną? potem oddaje przykaszczykowi lub staroście spis, za którym oni przybyli, i obowiązuje go w czasie podróży mieć dozór, ażeby włościanie szli w partyi, nie rozłączając się, i nie robili po drodze żadnych nieporządków.

18. W razie niewypełnienia ze strony podradczyka któregokolwiek z przepisanych wyżej w artykułach 15, 16 i 17-m prawideł względem żywności, Konsul może im wydawać na jego rachunek pieniądze, w ilości, ustanowionej w Połączeniu Praw Ustawy dla Rosyjskich Konsulów w Europie i Ameryce (T. XI), w artykule 1560. O każdym zdarzeniu nieakuratności podradczyka w jego obowiązkach względnie włościan, uwiadamia on Zwierzchność miejscową tej Gubernii, z której są oni najeści.

19. Zawartego kontraktu z podradczykiem nie może ten ostatni przelewać drugiemu; gdyż obywatel może powierzyć swoich włościan tylko osobie, jemu wiadomej.

Podpisał: Za Prezydenta Rady Państwa *Hrabia Litta*.

Sprawdzał: w obowiązku Sekretarza Państwa, Sekretarz Stanu *M. Korf*.

— Wedle Ukazu Jego CESARSKIEJ MOŚCI, Rządzący Senat słuchali raportu Pana Ministra Spraw Wewnętrznych, że Jego CESARSKA MOŚĆ, po przedstawieniu tegoż P. Ministra i po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, w dniu 11-m zeszłego Października Najwyżej rozkazać raczył: dozwolnić żydom, mającym dyplomata naszych Akademij i Uniwersytetów na stopień Lekarzy i Doktorów Medycyny, wchodzić do służby Państwa w wydziale Medycznym we wszystkich Guberniach Noworossyjskich i Obwodzie Bessarabskim, gdzie tylko dozwolono im mieć stałe zamieszkanie, na prawach, opisanych w Ustawie o żydach, Najwyżej utwierdzonej 13 Kwietnia 1835 roku. (Z 1-go Departamentu.) (Opb. 9-go Listopada 1838 r.)

— Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu o przyjmowaniu na ewikoyą w odkupach biletów Ustanowień Bankowych na mocy plenipotencyi lokatorów. Rozkazał: Zgodnie z odezwą P. Sekretarza Stanu Willamowa, przyjmowanie na ewikoyą biletów kass Zachowawczych na mocy samych plenipotencyi lokatorów, bez napisów blankowych czyli przelewnych, dozwolnić, z tѣm atoli, jeżeli w tych plenipotencyach, oprócz pełnomocnictwa dawania na ewikoyą biletów (z wyrażeniem N. terminu i summy), będzie się zawierało wyraźne zgodzenie się na wydanie za temi biletami kapitału i procentów w razie nieakuratności dostarczycieli, lub odkupników w przyjętym przez nich obowiązku, i żeby w takim razie, przyżądaniu na bilet pieniędzy, była przysyłana do Rady Opiekunczej autentyczna, na wyżej opisanej podstawie ułożona, plenipotencya lokatora. (Opubl. 5-go Listopada 1838 r.) (G. S.)

Wielki Mistrz Dworu Jego CESARSKIEJ MOŚCI i Kawaler różnych Rosyjskich i zagranicznych orderów, Cyrylli Alexandrowicz *Naryszkin*, zakończył życie 26 Października, na południowym brzegu Krymu, po krótkiej chorobie. (G. O.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 19-го Ноября.

Опять отпущены значительныя суммы для приведенія въ надлежащее состояніе крѣпостей Оломунской и Коморнской. Существеннѣйшая цѣль этого есть защита Вѣны, подобно тому какъ съ запада Максимилианскія башни составляютъ оборону. Австрія во время мира превосходно умѣетъ поступать съ своими крѣпостями, на томъ основаніи, что кто желаетъ мира, долженъ быть готовъ на войну. Въ Веронѣ занимаются еще огромными работами, испанская постройка въ Анхѣ, въ южной Тироли совершенна въ полной тишинѣ, и открытая долина близъ Линца, своими башнями сдѣлалась теперь Термопилами — еще только сѣверо-восточныя границы требуютъ защиты. Одинъ Лембергъ неимѣетъ стратегическаго искусства, чтобы воспротивиться вооруженной силѣ.

Тріестъ, 18-го Октября.

Со стороны здѣшняго пароходнаго общества Австрійскихъ Лойдовъ, опять составленъ союзъ съ противоположными берегами, и кромѣ постояннаго судоходства въ Венецію, Левантъ и Далмацію, открыто еще четвертое сообщеніе съ Анкою. Отсѣлъ правильно каждыя восемь дней, пароход будетъ совершать плаваніе въ сей послѣдній городъ, и чрезъ два дня возвращаться оттуда въ Тріестъ. Для торговли и для путешественниковъ могутъ отъ сего произойти большія выгоды. (A.P.S.Z.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 21-го Ноября.

Парижскій Мониторъ содержитъ слѣдующее: „Имя человека столь несчастнымъ образомъ лишеннаго жизни при Тюильерской рѣшеткѣ, уже извѣстно. Это былъ гренадеръ 58-го линейнаго полка по прозванію Николай Форъ, имѣющій 25 лѣтъ отъ роду, урожденный въ Вирмингъ въ Мертскомъ Департаментѣ, а теперь жительствовавшій въ Парижѣ у одного изъ своихъ родственниковъ. Когда Король узналъ, что отецъ этой несчастной жертвы живетъ въ бѣдности, велѣлъ немедленно отпустить ему 1000 фр. и назначилъ ему 300 фр. годичнаго пособія.“

— Г. Тьеръ вчера вечеромъ прибылъ въ Парижъ.

— На сегодняшней биржѣ слухи о Министерской перемѣнѣ имѣли весьма вредное дѣйствіе, на курсъ Французскихъ ассигнацій.

— *Journal du Commerce* полагаетъ, что можетъ издать приказаніе, на счетъ собранія на Белгійскихъ границахъ армейскаго корпуса въ 40,000 чел.

— Цѣна муки на этой недѣлѣ опять увеличилась 1 фр. и посему опасаются, чтобы цѣна хлѣба опять не возвысилась въ первой половинѣ Декабря.

— Полиція нѣсколько дней очень занята изслѣдованіями, производимыми въ слѣдствіе сообщенія, будто полученныхъ здѣсь изъ заграничья; арестованы многія лица, но по причинѣ сихъ мѣръ сохраняютъ величайшее молчаніе.

— Министерскіе Журналы опровергаютъ извѣстіе, будто между Адмиралами Галлуа и Стопфордомъ, произошли несогласія.

— По письмамъ изъ Алжира, Маршалу Клозелю данъ тамъ колониатами блистательный балъ, и что Маршала съ особеннымъ уваженіемъ принимаютъ тамошніе жители. О судьбѣ Абдель-Кадера ничего еще точно неизвѣстно, но пораженіе войскъ его при Аинъ Мадагъ, совершенно подтверждается.

24-го Ноября.

Многіе Журналы утверждаютъ, что Г. Тьеръ имѣлъ третьяго дня у Короля аудіенцію, которая съ 10 час. продолжалась до полночи. Министерскіе Журналы неувѣдомляютъ впрочемъ до сихъ поръ объ этой аудіенціи.

— Удивляются, что еще ни одинъ изъ Журналовъ ничего неувѣдомилъ о прибытіи Принца Жуанвилскаго къ Мексиканской блокирующей эскадрѣ, особенно когда извѣстно, что въ Тюильери получено уже нѣсколько отъ него депешей.

— Вчера въ Министерствѣ Иностранныхъ Дѣлъ происходила конференція въ отношеніи Белгійскихъ обстоятельствъ. Лордъ Гренвиль и Г. Легонъ участвовали въ ней.

— На дняхъ будутъ производиться здѣсь первыя конференціи между Коммиссарами назначенными Англіею и Франціею, чтобы заняться разсмотрѣніемъ

WIAOMOŚCI ZAGRANICZNE.

А У С Т Р І Я.

Вієна, 19-го Listopada.

Znowu assignowano znaczne summy dla przyprowadzenia do należytogo stanu twierdz Ołomunieckiej i Komornieńskiej. Najbliższym tego celem jest zaslonienie Wiednia, tak, jak od zachodu wieże Maxymiliańskie, mocną tworzą obronę. Austria w czasie pokoju trafnie umie, co do twierdz swoich, korzystać z tej zasady: że, kto chce pokoju, powinien być do wojny uzbrojony. W Weronie pracują jeszcze około ogromnych robot. kolossalna budowa w Aicha w południowym Tyrolu, wzniosła się w zupełnej cichości, i otwarta dolina pod Linzem, przez swoje wieże, stała się teraz Termopilami—tylko jeszcze północno-wschodnie granice potrzebują obrony. Sam Lwów nie posiada dzieła strategicznego dla stawienia oporu sile zbrojnej.

Triest, 18 Listopada.

Ze strony tutejszego towarzystwa Lloydów Austriackich, żegluga parowej, znowu utworzony został nowy związek z przeciwnymi brzegami, dodając do regularnej żegluga do Wenecyi, Lewantu i Dalmacyi, czwartą do Ankony. Odtąd regularnie, co ośm dni, parochod wychodzić będzie do tego ostatniego miasta i we dwa dni potem zamtąd powracać do Tryestu. Dla handlu i dla podróżnych mogą ztąd wielkie wyniknąć korzyści. (A.P.S.Z.)

F R A N C Y J A.

Paryż, dnia 21 Listopada.

W *Monitorze Paryżkim* czytamy, co następuje: „Imię osoby, która przy kratkach Tuilleryjskich tak nieszczęśliwym sposobem straciła życie, jest teraz wiadome. Był to grenadier 58-go półku liniowego na uropole; nazywał się Nikołaj Fohr, miał 25 lat wieku, rodem z Virming departamentu Meurthe i mieszkał w Paryżu u jednego ze swoich krewnych. Gdy Królowi doniesiono, że ojciec nieszczęśliwej ofiary jest w nędzy, rozkazał natychmiast wypłacić mu 1,000 frank. i zapewnić rocznego wsparcia 300 fr.“

— P. Thiers wczora wieczorem przybył do Paryża.

— Na dzisiejszej giełdzie pogłoski o zmianie ministerjalnej, bardzo szkodliwe wywarły działanie na kurs papierów Francuzkich.

— *Journal du Commerce* rozumie, iż może z jaką pewnością donieść, że Ministerjum wydało rozkaz, względem ściągnięcia 40,000 wojska na granicach Belgijskich.

— Cena maki znowu się w tym tygodniu podniosła o jeden frank i dla tego lękają się, ażeby znowu niepodrożał chleb na pierwszą połowę Grudnia.

— Policya od kilku dni żywo zajęta jest śledzeniami, które miały nastąpić skutkiem zawiadomienia, otrzymanego jakoby z granicy. Wiele osób aresztowano, lecz o przyczynie tych środków najgłębsze zachowuje się milczenie.

— Dzienniki ministeryalne zaprzeczają wiadomości, że pomiędzy Admiralami, Gallois i Stopford, zaszyty nieporozumienia.

— Podług listów z Algieru, koloniści wydali tam dla Marszałka Clauzel bal świetny, i że Marszałek z wielką uprzejmością przyjmowany jest przez tamiecznych mieszkańców. O losie Abdel-Kadera, niewiadomy jeszcze nic bliższego, lecz porażka wojsk jego pod Aïn-Maidah, potwierdza się zupełnie.

Dnia 24-go.

Różne dzienniki zapewniają, że P. Thiers wczora wieczorem miał audyencyą prywatną u Króla, która od godz. 10 trwała do północy. Z resztą ministeryalne dzienniki nic o tem nie donoszą.

— Dziwią się, że żaden jeszcze dziennik nie donosi o przybyciu Xięcia Joinville do Meksykańskiej eskadry blokującej, szczególnie, iż wiadomo, że w Tuilleryach otrzymano już zamtąd od niego kilka depeszy.

— Wczora w Ministerjum Spraw Zewnętrznych odbywała się konferencya w sprawie Belgijskiej. Lord Granville i P. Lehon byli na niej obecni.

— W tych dniach mają się tu odbywać pierwsze konferencye pomiędzy kommissarzami, których mianowała Francya i Anglia do rozpatrzenia taryfy handlowej

торгового тарифа. Членами Коммиссии со стороны Англии назначены Гг. Макъ-Грегори и Астонъ; со стороны Франціи Гг. Давидъ, Гретерень и Баронъ Фревилль.

— Маршалъ Клозель предполагает послѣ краткаго пребыванія въ Алжирской провинціи, посѣтить еще провинцію Боны и потомъ возвратиться во Францію. Онъ къ здѣшнимъ некоторымъ своимъ друзьямъ писалъ, что заблаговременно прибудетъ въ Парижъ, чтобы принять участіе въ преніяхъ объ адрессѣ, въ отвѣтъ на тронную рѣчь. (A.P.S.Z.)

А Н Г Л І Я.

Лондонъ, 23-го Ноября.

Вчера въ Иностранномъ Департаментѣ былъ большой кабинетный совѣтъ, продолжавшійся два часа, а сегодня происходилъ второй. Полагаютъ, что Белгійскія и Канадскія дѣла были предметомъ сихъ совѣщаній. Слухъ, что Парламентъ вскорѣ будетъ открытъ, объявленъ сегодня неосновательнымъ Министерскими Журналами; они утверждаютъ, что 4-го Декабря, онъ еще будетъ отсроченъ до обыкновеннаго времени открытія, т. е. до конца Января.

— Тунель подъ Темзою выдѣланъ уже теперь на 110 фут. отъ предѣловъ самой низкой высоты воды на сѣверной сторонѣ.

— *Morning Herald* уведомляетъ, что при дворѣ молча согласились неупоминать имени Дургамы. — На Лондонской биржѣ въ послѣдніе дни распространился слухъ, что Гр. Спенсеръ будетъ наслѣдникомъ Лорда Дургамы въ Канадѣ. *Courrier* хотя не указываетъ, изъ какого именно источника происходитъ этотъ слухъ, но полагаетъ, что невозможно найти способнѣшаго и болѣе удовлетворяющаго всѣмъ партіямъ человека на этотъ постъ, какъ Гр. Спенсеръ.

— Извѣстія изъ Персіи опять возвысили, покинувшіяся нѣсколько донесеніями изъ Канады, ассигнаціи.

— На здѣшней биржѣ носится слухъ, что и Франція теперь по дѣлу Голландско-Белгійскаго вопроса, присоединилась къ четыремъ другимъ державамъ.

— Великобританскія Колоніи въ Западной Индіи, какъ извѣстно съ давняго уже времени почитаются истиннымъ гробомъ для Англійскихъ войскъ, и изъ опубликованнаго недавно извѣстія видно, что дѣйствіе тамошняго климата столько еще пагубны, какъ и прежде было, ибо съ 1803 по 1836 годъ, умерло тамъ не менѣе 33,000 солдатъ отъ болѣзней. (A.P.S.Z.)

И С П А Н І Я.

(съ Испанскихъ границъ)

Пипутъ изъ Байонны отъ 21 Ноября. „Два уже дни не приходитъ почта изъ Мадрита и посему кажется подтверждается, что Кабрера осадилъ дороги. — Одинъ путешественникъ изъ Сантандера сообщилъ извѣстіе, что войска Меринъ въ Кастиліи вновь разбиты и что онъ съ остаткомъ своего корпуса, возвратился чрезъ Эскартаціонесъ въ Бискаю. (A.P.S.Z.)

Н И Д Е Р Л А Н Д Ы.

Гага, 20-го Ноября.

Третьяго дня во всемъ Государствѣ торжественно праздновали 25-й годовщину дня освобожденія Нидерландовъ отъ Французскаго ига. Въ тотъ же день подѣ предсѣдательствомъ Короля былъ кабинетный совѣтъ.

Амстердамъ, 25-го Ноября.

Здѣшній Жур. *Avondbode*, въ письмѣ изъ Брюсселя отъ 22 ч. с. м., сообщаетъ между прочимъ слѣдующее. „Вчера вечеромъ очень поспѣшно прибылъ сюда курьеръ изъ Парижа, доставившій весьма важныя депеши, касательно Голландско-Белгійскаго дѣла. Депеши эти немедленно поданы Королю Леопольду, когда онъ сидѣлъ еще у обѣда за столомъ. Содержаніе этихъ депешей будто произвело большое впечатлѣніе. Сегодня утромъ другой курьеръ отправленъ въ Лондонъ и въ 12 час. былъ Министерскій совѣтъ и еще въ 2 часа небылъ конченъ. Вчера вечеромъ прибывшій изъ Парижа курьеръ получилъ приказаніе быть въ готовности, сегодня же съ депешами къ Королю Французовъ отправиться въ Парижъ. (A.P.S.Z.)

Б Е Л Г І Я.

Брюссель, 24-го Ноября.

Въ продолженіи двоекъ сутокъ, прибыли сюда три кабинетныхъ курьера; одинъ изъ Парижа отъ Г-на Легона доставилъ депеши къ Королю и къ

Членами Коммиссии со стороны Англии сѣ PP. Mac-Gregor i Asthon; ze strony Francyi PP. David, Greterin i Baron Fréville.

— Marszałek Clauzel zamysła po krótkim pobycie w prowincyi Algierskiej, odwiedzić jeszcze prowincyę Bonę i potém natychmiast powrócić do Francyi. Pisał on do kilku z tutejszych przyjaciół swoich, że dość wcześnie jeszcze przybędzie do Paryża, dla mienia udziału w rozprawach o adresie, w odpowiedzi na mowę tronową. (A.P.S.Z.)

А Н Г Л І Я.

Лондонъ, 23-го Listopada.

Wczora w oddziale Spraw Zewnętrznych była wielka Rada Gabinetowa, która trwała dwie godziny, a dzisiaj ma się odbywać powtórna. Rozumieją, że sprawy Belgii i Kanady są przedmiotem tych narad. Ministerialne dzienniki, pogłoskę o prętkim otwarciu parlamentu ogłaszają za bezzasadną; upewniają zaś, że 4-go Grudnia odroczone jeszcze będzie do zwyczajnego czasu otwarcia, to jest: do końca Stycznia.

— Tunel pod Tamizą wyprowadzony już jest teraz na 110 stóp od kresu najniższej wysokości wody na stronie północnej.

— *Morning Herald* ma wiedzieć, że u dworu zgodzono się w milczeniu niewymieniać imienia Durhama. — Na giełdzie Londyńskiej rozbiegła się w ostatnich dniach pogłoska, że Hrabia Spencer będzie następcą Lorda Durham w Kanadzie. *Courrier* chociaż nie zasadza tej pogłoski na żadnym źródle autentycznym, rozumie jednak, że nikt zdutniejszy i wszystkim partyom lepiej dogadującym niemoże być znaleziony na ten urząd, jak Hrabia Spencer.

— Wiadomości z Persyi znowu podniosły upadłe nieco przez doniesienia z Kanady papiery.

— Na tutejszej giełdzie biega pogłoska, że i Francya w kwestyi Hollendersko-Belgijskiej, przyłączyła się do innych czterech Mocarstw.

— Zachodnio-Indyjskie Kolonie Brytanii Wielkiej, jak wiadomo, od dawnego czasu uważają się prawdziwym grobem dla wojsk Angielskich: z ogłoszonej bowiem wiadomości daje się postrzegać, że działania tamiecznego klimatu, równie są jeszcze szkodliwe, jak dawniej, gdyż od roku 1803 do 1836 umarło tam niemięcej, jak 33,000 żołnierzy z chorób. (A.P.S.Z.)

Н И С З П А Н І Я.

(Od granic Hiszpańskich.)

Donoszą z Bayonny pod 21 List.: „Od dwóch dni niema poczty z Madrytu i podług tego zdaje się potwierdzać, że Cabrera osadził drogi. — Pewien podróżny przywiózł z Santander wiadomość, że wojska Meriny w Kastylji nowo pobite zostały, i że on z resztą swojego korpusu przez Encartaciones powrócił do Biskai. (A.P.S.Z.)

Н И Д Е Р Л А Н Д Ы.

Гага, 20 Listopada.

Zawczora w całym Państwie uroczystie obchodzono 25-tą rocznicę, uwolnienia Niderlandów od jrczma Francuzkiego. Tegoż dnia pod prezydencyą Króla odbywała się Rada Gabinetowa.

Amsterdam, 25 go Listopada.

Dzien. tutejszy, *Avondbode*, w liście prywatnym z Bruxelli pod d. 22 zawiera pomiędzy innemi, co następuje: „Wczora wieczorem przybył tu z wielkim pośpiechem goniec z Paryża, który przywieźć miał bardzo ważne depesze, tyczące się sprawy Hollendersko-Belgijskiej. Depesze, te niezwłocznie złożono Królowi Leopoldowi, wtenczas, kiedy był u stołu na obiedzie. Treść depeszy sprawić miała wielkie wrażenie. Tegoż poranku udał się inny goniec do Londynu, a o godz. 12 była Rada Ministerjalna, która nieskończyła się jeszcze o godz. 2. Wczora wieczorem przybyły goniec z Paryża otrzymał rozkaz być w gotowości i dzisiaj jeszcze powróci z depeszami do Króla Francuzów do Paryża. (A.P.S.Z.)

Б Е Л Г І Я.

Bruxella, 24 Listopada.

W przeciągu dwóch dob przybiegli tu trzej goncy gabinetowi: jeden, wysłany od P. Lehon, przywiózł depesze do Króla i do Ministra Spraw Zewnętrznych;

Министру Иностранныхъ Дѣлъ; другой изъ Лондона проѣхалъ въ Гагу, передавъ депеши Англіискому Посланнику и Министру Иностранныхъ Дѣлъ; третій прибылъ вчера и привезъ письмо Короля Французова къ Белгійскому Королю; онъ немедленно по прибытіи отправился въ Королевскій Дворецъ. Этотъ случай и извѣстіе, что изъ Лондона вскорѣ должно ожидать депешей, возбудило общее вниманіе. (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Турецкая эскадра возвратится чрезъ нѣсколько дней въ Васска-Бай, неизвѣстно однако приплыветъ ли она сюда, хотя нѣкоторые судна уже прибыли и разснащены. Должно надѣяться, что Султанъ оставитъ на зиму флотъ въ морѣ, чтобы войско упражнялось въ маневрахъ и во время дурной погоды.

— Здѣсь ожидаютъ новаго Шведскаго Посланника Барона Троилъ. Восемь уже лѣтъ небыло здѣсь представителя Швеціи. (A.P.S.Z.)

СМѢСЬ.

Въ *Journal des Débats* находимъ слѣдующее исчисленіе пароходовъ, которые содержатъ сообщеніе въ Средиземномъ и въ Черномъ Моряхъ: 1) 17 пароходовъ Королевскаго Французскаго флота, между Тулономъ и Алжиромъ; отходятъ разъ въ недѣлю. Они принимаютъ также разныя порученія въ Левантъ. 2) 10 пароходовъ Королевскаго Французскаго управленія почтами, въ Левантъ; отходятъ каждыя десять дней разъ. 3) 2 Французскіе парохода общества Базена, изъ Марсели въ Италійскія гавани; отходятъ каждыя пять дней. 4) 3 Французскіе парохода общества Жерара, изъ Тулона въ Бастію (на Корсикѣ); отходятъ два раза въ недѣлю. 5) 3 Французскіе парохода изъ Марсели въ Сеть и Агдѣ; отходятъ два раза въ недѣлю. 6) Три Французскіе парохода изъ Марсели въ Испанскія гавани; отходятъ каждыя десять дней. 7) Одинъ Французскій пароходъ изъ Корсики въ Ливорно. 8) Пять пароходовъ Королевскаго Англіискаго флота, частью изъ Гибралтара, чрезъ Мальту, въ Корфу, отходятъ въ мѣсяцъ два раза; частью, чрезъ Мальту въ Александрію и Бейрутъ, отходятъ разъ въ мѣсяцъ. 9) 6 пароходовъ Австрійскаго Общества Ллойда, частью изъ Триеста въ Константинополь, отходятъ въ двѣ недѣли разъ; частью изъ Константинополя въ Александрію. 10) 2 парохода Дунайскаго Общества, изъ Константинополя въ Салоники и Смирну; отходятъ въ недѣлю разъ. 11) 2 Греческіе парохода изъ Афинъ въ Сирю. 12) 2 Египетскіе парохода изъ Александріи въ Константинополь; сообщеніе это еще не совсемъ устроено. 13) 2 Сардинскіе парохода, изъ гавани Сардинскаго материка во Французскія гавани. 14) 2 Тосканскіе парохода, изъ Италійскихъ гаваней въ Марсель. 15) 2 другіе Тосканскіе парохода. 16) 2 Неаполитанскіе парохода, изъ Неаполя въ Марсель. 17) 4 Неаполитанскіе парохода изъ Неаполя въ Сицилію и Мантуу и изъ Неаполя въ Марсель. 18) 2 Испанскіе парохода, изъ Марсели въ Барселону. — На Черномъ Морѣ: 19) 3 Русскіе парохода изъ Одессы въ Константинополь. 20) 1 пароходъ одного Австрійскаго Общества, изъ Константинополя, чрезъ Синопъ и Самсунъ, въ Трапезондъ. 21) 1 пароходъ одного Англіискаго Общества, также изъ Константинополя въ Трапезондъ. 22) 1 пароходъ Дунайскаго Общества, изъ Галаца въ Константинополь. Съ нимъ связаны пароходы, плавающіе между Галацомъ и Вѣною. Французское пароходство, въ Средиземномъ Морѣ, есть самое обширное. — „Господа! восклицаетъ Г. Шевалье, въ этой статьѣ *Journal des Débats*, что сказали бы герои Греціи, которые, послѣ продолжительнаго и опаснаго плаванія, достигли Троянскаго берега; что бы подумалъ мудрый Одиссей, который употребилъ десять лѣтъ для возвращенія на Итакскую скалу, послѣ разоренія Трои, если бы они увидѣли эти пароходы, которые отплывая изъ Марсели, заходятъ десять разъ въ Италію, Мальту, Грецію и Малую Азію, и приходятъ, въ тринадцатый день, въ назначенный часъ, въ Константинополь или Александрію! На хорошемъ пароходѣ, благородный Одиссей оставилъ бы утромъ Троянскій берегъ, и не смотря на Эола и всѣ вѣтры, сидѣлъ бы у своей Пенелопы на другой день, предъ захожденіемъ солнца, и избавилъ бы своего сына отъ труднаго путешествія!“ (С. II.)

ВИЛЬНА. Типог. А. Марциновскаго. Печатавъ дозволяется. Ноябрь 29 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. Леевъ Боревскій.

други з Лондону i udał się w dalszą drogę do Hagi, oddawszy depesze Posłom Angielskiemu i Ministrowi Spraw Zewnętrznych; tżeci wczora, i przywózł list Króla Francuzów do Króla Belgów; po swoim przybyciu udał się natychmiast do pałacu Królewskiego. To i wiadomość, że z Londynu wkrótce należy oczekiwać depeszy, wzbudziło powszechną uwagę. (A.P.S.Z.)

ТУРЦИЯ.

Эскадра Турецка поврѣи за дни kilka z Wurli do Vaska-Bai, niewiadomo jednak: azali tu przybędzie, chociaż niektóre statki już tu przypłynęły i zostały rozbrojone. Należy się spodziewać, że Sultan przez całą zimę zostawi flotę na morzu ażeby wojsko ćwiczyło się w manewrach i podczas złej pogody.

— Oczekują tu nowego Posła Szwedzkiego, Barona Troil. Od osmiu lat nie było tu reprezentanta Szwecyi. (A.P.S.Z.)

ROZMAITOŚCI.

W *Dzienniku Rozpraw* czytamy następujące wyliczenie statków parowych, które utrzymują komunikacyę na Morzu Środiemném i Czarném: 1) 17 Parochodów floty Królewskiej Francuzkiej, między Tulonem i Algierem; odpływają raz na tydzień. Przyjmują także różne zlecenia do Lewantu. 2) 10 Parochodów Królewskiego Francuzkiego Zarządu pocztowego, do Lewantu; odchodzą raz co dziesięć dni. 3) 2 Francuzkie parochody kompanii Bazena, z Marsylii do portów Włoskich odchodzą co pięć dni. 4) 3 parochody Francuzkie kompanii Gerarda, z Tulonu do Bastii (na Korsyce), odchodzą dwa razy na tydzień. 5) 3 parochody Francuzkie z Marsylii do Gata i Agde, odchodzą dwa razy na tydzień. 6) 3 Parochody Francuzkie z Marsylii do portów Hiszpańskich odpływają co dziesięć dni. 7) 1 Parochod Francuzki z Korsyki do Livorny. 8) 5 parochodów Floty Królewskiej Angielskiej, po części z Gibraltaru, przez Maltę, do Korfu, odchodzą dwa razy na miesiąc, częścią przez Maltę do Alexandryi i B-jruty, odchodzą raz na miesiąc. 9) 6 parochodów Austriackiej Kompanii Lloydów, częścią z Tryestu do Konstantynopola, wypływają raz we dwa tygodnie; częścią z Konstantynopola do Alexandryi. 10) 2 parochody kompanii Dunajskiej, z Konstantynopola do Saloniki i Smirny, odchodzą raz na tydzień. 11) 2 parochody Greckie z Aten do Syru. 12) 2 Parochody Egipskie z Alexandryi do Konstantynopola; komunikacya ta nie zupełnie jeszcze jest urządzona. 13) 2 Parochody Sardyńskie, z portów Sardyńskich do portów Włoskich. 14) 2 Parochody Toskańskie, z portów Włoskich do Marsylii. 15) 2 inne parochody Toskańskie. 16) 2 parochody Neapolitańskie, z Neapolu do Marsylii. 17) 4 parochody Neapolitańskie, z Neapolu do Sycylii i Maltę, i z Neapolu do Marsylii. 18) 2 parochody Hiszpańskie, z Marsylii do Barcelony. — Na Czarnem-Morzu: 19) 3 parochody Rossyjskie z Odessy do Konstantynopola. 20) 1 parochod pewnej kompanii Austriackiej, z Konstantynopola, przez Sypont i Samson, do Trebizundu. 21) 1 parochod pewnej kompanii Angielskiej, także z Konstantynopola do Trebizundu. 22) 1 parochod kompanii Dunajskiej, z Galaczem do Konstantynopola. Z nim połączone są parochody, chodzące między Galaczem a Wiedniem. Francuzka żegluga, za pomocą statków parowych, na Morzu Środiemném, jest najznaczniejszą. — „MPanowie! powiada P. Chevalier, w tym artykule *Journal des Débats*, co by powiedzieli bohaterowie Grecyi, którzy, po długiej i niebezpiecznej żegludze, dostali się do brzegów Troi; co by pomyślał mądry Odyssej, który dziesięć lat użył na powrót na skałę Itaki, po zburzeniu Troi, jeśliby postrzegły te parochody, które, wychodząc z Marsylii, zachodzą dziesięć razy do Włosk, Maltę, Grecyi i Azyi Majej, a dnia trzynastego, o oznaczonym godzinie, przybywają do Konstantynopola albo Alexandryi! Na dobrym parochodzie, szlachetny Odyssej opuściłby z rana brzegi Troi, i nie zważając na Eola wszystkie wiatry, siedziałby u swojej Penelopy nazajutrz, przed zachodem słońca, i uratowałby syna swego od niebezpiecznej podróży.“ (P.P.)